

Rengėjas: Asociacija Krikščioniškų socialinių iniciatyvų Forumas

2021-02-15

2020 METŲ VILNIAUS M. ĮVYKIŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SRITYJE APŽVALGA

Šis dokumentas - tai socialines paslaugas Vilniuje teikiančių NVO, apsijungusių į asociaciją Krikščioniškų socialinių iniciatyvų Forumas (toliau – KSI Forumas), bandymas reflektuoti socialinių paslaugų situaciją Vilniaus mieste 2020 metais, bei dalintis grįžtamuju ryšiu ir teikti pasiūlymus Vilniaus miesto savivaldybei, siekiant prisidėti prie galimybės kokybiškiau atliepti Vilniaus gyventojų, esančių ar veikiančių atskirties situacijose, poreikius. Ataskaita sudėliota pagal tikslinės grupės, su kuriomis tiesiogiai dirba KSI Forumo nariai.

* Nariai: VšĮ Pal. J. Matulaičio socialinis centras, VšĮ Pal. J. Matulaičio šeimos pagalbos centras, VšĮ Betzatos bendruomenė, VšĮ Socialinis veiksmas, VšĮ SOTAS (Socialinės Tarnystės savanoriai), VšĮ Sudėvės bendruomenės iniciatyvos, VšĮ Duku, Asociacija Kauno „Arkos“ bendruomenė, VšĮ Actio Catholica Patria, VšĮ Šv. Jono vaikai, VšĮ Amatų mokykla „Sodžiaus meistras“

1

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

- 2020 m. savivaldybė priėmė atsakomybę už visų Vilniuje veikiančių vaikų dienos centrų (VDC) veiklą - akredituota apie 40 VDC. Nebeliko "pilkos zonos", tik SADM akiratyje, esančių VDC. Akreditacija padeda matyti, kas yra šios paslaugos teikėjai Vilniaus mieste.
- Savivaldybė suskaičiavo, kad akredituotuose Vilniaus m. VDC paslaugas gauna apie 909 vaikai¹.

2

Pilaitės mikrorajone darbu su sunkumus patiriančiais vaikais VDC "Bičiulis" buvo išnuomos naujos patalpos, įdarbinti papildomi 2 socialiniai darbuotojai bei skirtas (dar ieškoma žmogaus) psichologės/o etatas. Savivaldybės VDC "Bičiulis" metinis biudžetas padidintas iki ~110 000 EUR (4 socialiniai darbuotojai* 1628,57³ EUR/mėn*12 mėn+1300 EUR/mėn*12 mėn patalpų nuoma+apie 15 proc. komunalinės išlaidos, buhalterės ir vadovo DU dalis, einamosios VDC išlaidos).

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

Iš šios situacijos pasimatė, kad 2020 m. socialinių paslaugų plane² buvo matomi tik 11 Vilniaus m. veikiančių VDC ir 328 juose paslaugas gaunantys tikslinės grupės vaikai, t.y. duomenys nesutampa trigubai. Manome, kad svarbu išsiaiškinti, kokios yra poreikių vertinimo ar duomenų rinkimo spragos ir kaip galima būtų ateityje užtikrinti patikimesnį panašaus pobūdžio duomenų surinkimą.

Iš viešai skelbiamų duomenų negalima identifikuoti, koks skaičius vaikų, augančių sunkumus patiriančiose šeimose, gauna vaikų dienos centro paslaugas (Pgl. 2019 m. Vilniaus soc. paslaugų planą tokių vaikų Vilniuje buvo 1834). Matome poreikį išsiaiškinti, ar vaikams, augantiems sunkumus patiriančiose šeimose, kurie nelanko VDC, yra teikiamos kitos socialinės ar kitokio pobūdžio reikalingos paslaugos.

- Šiuo metu, pagal pasirašytas 2021 m. sutartis, analogišką VDC paslaugą teikiančios NVO yra finansuojamos apie 4 kartus mažiau. Dėl šios priežasties susidaro įspūdis, kad yra nuvertinami tai pačiai tikslinei grupei priklausantys vaikai, gyvenantys kituose mikrorajonuose. Tuo pačiu, siekiant skaidrumo, svarbu įsivertinti, ar Vilniaus miesto savivaldybė yra pajėgi skirti panašaus dydžio finansavimą visiems 40 akredituotų VDC.
- Ateityje plečiant VDC veiklą, siūlome savivaldybei skelbti konkursą paslaugai teikti, o ne tiesiog priskirti šias funkcijas bei padidinti finansavimą konkrečiai biudžetinei įstaigai. Konkurso būdu perkamos paslaugos leistų įgyvendinti skaidrumo principą.
- Kviečiame ilgainiui daugiau atsakomybės darbe su socialinės rizikos situacijose esančiais vaikais perduoti pilietinei visuomenei, bendruomenėms ir NVO, atskiriant savivaldybės tiesioginiame pavaldume esančių įstaigų paslaugų planavimo ir paslaugų teikimo funkcijas.

¹ Vilniaus m. 2021 m. sausio 8 d. VDC apklausos duomenys, prieiga internete: <https://docs.google.com/document/d/1uy9Jm0PZyf89w-zgihtagvi-bbYhdNSv/edit>

² Prieiga internete <https://vilnius.lt/lt/2020/02/18/susipazinkite-su-vilniaus-miesto-savivaldybes-2020-metu-socialiniu-paslaugu-plano-projektu-ir-teikite-siulymus/>

³ Vidutinis soc. darbuotojo DU pagal: <https://www.spcentras.lt/darbo-uzmoketis/>

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Savivaldybė prisideda prie vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos teikimo akredituotuose vaikų dienos centruose, finansuodama „bazinio“ krepšelio paslaugas (27,5 EUR/mėn. už vaiką) arba „specialaus“ krepšelio paslaugas (50 EUR/mėn. už vaiką)⁴.

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

Apie VDC paslaugų organizavimo perdavimą iš SADM savivaldybėms buvo žinoma nuo 2020 m. vasaros. Paslaugų teikėjams ir gavėjams įtampą kelia vėluojantis sutarčių dėl paslaugų teikimo pasirašymas, kuris įvyko tik 2021 m. vasario antroje pusėje. Kviečiame nusimatyti priemones ir veiksmų planą, kurie padėtų užkardyti tokias situacijas ateityje bei užtikrintų nepertraukiamą paslaugų teikimą pažeidžiamoms grupėms.

Džiugu, kad savivaldybė VDC paslaugai apibrėžti 2021 m. planuoja steigti darbo grupę. Manome, kad darbo grupei ypač **svarbu inicijuoti** šiuos veiksmus:

- atlikti analizę apie VDC paslaugos situaciją ir poreikius konkrečiuose Vilniaus miesto mikrorajonuose
- nustatyti VDC veiklos kokybės kriterijus
- sukurti nuoseklų, nenutrūkstamo ir pilnai padengiančio veiklos vykdymo kaštus finansavimo modelį.

⁴„Bazinio“ krepšelio paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, maitinimo organizavimas, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir (ar) palaikymas, ir (ar) atkūrimas (savitvarka, asmens higiena, sveikos gyvensenos įgūdžiai ir kt.), laisvalaikio organizavimas, psichologinės pagalbos organizavimas, kitos individualios socialinės paslaugos, atsižvelgiant į vaiko poreikius (pvz., logopedo paslaugos), „specialaus“ krepšelio paslaugos: sociokultūrinės paslaugos, psichosocialinė pagalba, psichologo paslaugos, edukacinės paslaugos, darbas su vaiko aplinka, bendruomenės įtraukimas į centro veiklą, centrą lankančių vaikų įtraukimas į bendruomenės veiklą, proorientacija į profesiją, karjerą, teisinė pagalba (konsultacija arba tikslingas nukreipimas), pilietiškumo ugdymas.

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Savivaldybė konkurso būdu įkūrė naują darbo su jaunimu, leidžiančiu laiką gatvėje, paslaugą Pilaitėje

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

Analizuojant informaciją apie tikslinę grupę, kurią gatvėje sutinka socialiniai darbuotojai, išryškėja tendencija, kad apie 30-40 proc.⁵ tikslinės grupės yra 11-13 metų jaunimas. Socialinių paslaugų kataloge aprašoma darbo gatvėje su jaunimu paslauga yra skirta jaunimui tik nuo 14 metų.

Atsižvelgiant į šiuos duomenis, norime paskatinti bendrai ieškoti situacijos sprendimo būdų, siekiant užtikrinti, kad paslaugas galėtų gauti ir jaunesni nei 14 m. vaikai, leidžiantys laiką gatvėje. Į šio klausimo sprendimą siūlome įtraukti SADM ir NVO, veikiančias darbo su gatvėje laiką leidžiančiu jaunimu lauke.

Skatintume savivaldybę plėsti socialines paslaugas 11-16 metų vaikams, kaip rekomenduoja VU mokslininkai (sociologinio tyrimo ataskaitą skaitykite **ČIA**). Šis amžiaus tarpsnis specialistų yra pabrėžiamas kaip labai kritinis laikas, kuomet jau išryškėja problemų užuomazgos, tačiau pačios problemos dar nėra labai gilios ir gali būti lengviau ir greičiau pataisomos su mažesnėmis darbuotojų laiko ir resursų sąnaudomis. Vaikų dienos centrai galėtų būti išeitis, bet koncepciją laikysenas, darbo metodus ir kitus aspektus reikėtų adaptuoti darbui su jaunimu.

⁵ Vilniaus mieste gatvėje dirbančių NVO (VšĮ Vilniaus Socialinio Klubo; VšĮ Matulaičio socialinio centro ir VšĮ DUKU) socialinių darbuotojų veiklos analizės duomenys

1

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Vilniaus mieste po ilgo laiko buvo įdarbinta Jaunimo reikalų koordinatore, kuri prisiėmė atsakomybę už sritį ir atliko:

- Vilniaus mieste esančių veiklų, skirtų jaunimui, „inventorizaciją“
- atstovavo srities poreikius ir pavyko padidinti Vilniaus m. skiriamas lėšas darbui su jaunimu gatvėje iki 70 000 EUR per metus.
- pradėjo rengti reguliarius susitikimus su jaunimo srityje veikiančiais paslaugų tiekėjais (AJC, AJE, darbą su jaunimu gatvėje dirbančiomis organizacijomis)

2

Savivaldybė, planuodama paslaugas jaunimui, atliko tyrimą „Nemotyvuoto jaunimo, tikslinių grupių identifikavimo Vilniaus mieste, pagal seniūnijas tyrimas“ (UAB „STS Capital“).

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

Keičiantis poreikiams ir paslaugoms, išskyla vaikų ir jaunimo klubų veiklos efektyvumo ir ekonomiškumo klausimai. Pastebime, kad:

- dalis jų dubliuoja Neformaliojo vaikų švietimo krepšelių lėšomis finansuojamas veiklas
- dalis jų perorganizuojami (neskiriant pakankamai dėmesio turiniui) į vaikų dienos centrus, atviras jaunimo erdves/centrus ar net į darbo su jaunimu gatvėje paslaugas. Šie judesiai kelia daug veiklos kokybės klausimų.

Siūlome persvarstyti šių organizacijų paskirtį bei įvertinti veiklos kokybę. Tikime, kad lėšos būtų tikslingiau panaudojamos, ne finansuojant dalį šių įstaigų atskira biudžeto eilute, o perkant Vilniaus miestui reikiamas paslaugas konkursų būdu. Toks sprendimas padidintų galimybes ir kitiems paslaugos teikėjams teikti darbo su jaunimu paslaugas (2020 metais tik 5 iš 35 Vilniaus m. jaunimo darbuotojų dirbo ne biudžetinėse įstaigose⁶).

Manome, kad tai turėtų būti taikoma kaip gera praktika planuojant ir kitas socialines paslaugas. Tyrimais grįstas paslaugų planavimas padeda taikliau numatyti socialinių paslaugų veiklos kryptis. Palaikome ir prisidėjime prie kokybiškų tyrimų įgyvendinimo.

Rekomenduojame:

- viešai skelbti atliktų socialinių paslaugų tyrimų ataskaitas, kad su jomis turėtų galimybę susipažinti kuo platesnis žmonių ratas.
- konsultuotis su NVO formuluojant tyrimų temas bei tyrimuose vengti asmenis stigmatizuojančių sąvokų (pvz. „nemotyvuotas jaunimas“)

⁶ Informacija paskelbta per 2021-01-28 vykusį Vilniaus atvirų jaunimo centrų ir Atvirų jaunimo erdvių darbuotojų susitikimą

3

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Džiaugiamės, kad Vilniaus miesto savivaldybė laikosi subsidiarumo principo bei perėmė iš ŠMM Lietuvos vaikų ir jaunimo centro valdymą.

4

2020 metais buvo pradėti naujos socialinių paslaugų įstaigos (Atviro jaunimo centro, teikiančio atviro darbo su jaunimo paslaugą) Pilaitėje kūrimo darbai.

5

2020 metais trečiame Vilniaus miesto mikrorajone buvo įdiegta nauja darbo su jaunimu, leidžiančiu laiką gatvėje, paslauga

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

Manome, kad reorganizuojant šią įstaigą, svarbu identifikuoti ir suformuluoti naują misiją, kuri leistų teikti kokybiškas bei labiau vaikų ir jaunimo poreikius atitinkančias paslaugas.

Norime atkreipti dėmesį, kad tokių paslaugų plėtra turėtų būti įgyvendinama konkurso būdu, laikantis LR Socialinių paslaugų įstatymo 13 str. 5 punkte įtvirtintomis nuostatomis.

- Panašios paslaugos Vilniuje buvo finansuojamos skirtingai (pvz. VšĮ DUKU gatvės darbo paslaugai pusmečiui skirta apie 40000 EUR, o kitiems dviems analogiškų paslaugų tiekėjams buvo skirta tik po 13000 EUR ir 17000 EUR). Dėl šios priežasties kviečiame laikytis nuoseklumo ir skaidrumo finansavimo paskirstyme.
- 2020 m. VšĮ Pal. J. Matulaičio socialinis centras ir VšĮ Social club vykdomų gatvės darbo su jaunimu paslaugų finansavimą gavo tik 2020 m. birželį, iki tol abi NVO šių paslaugų teikimą turėjo avansuoti iš savų lėšų. Sunkiai įsivaizduotume, kad tai galėtų įvykti biudžetinėje įstaigoje, teikiančioje analogiškas paslaugas. Manome, kad ši praktika turėtų būti laikoma ydinga ir kuriami mechanizmai, užtikrinantys nepertraukiamą veiklų finansavimą, t.y. nuo sausio iki gruodžio.

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

1

Vilniaus m. savivaldybė tęsė praktiką atskiruose mikrorajonuose į Atvejo vadybos bei paslaugų šeimai organizavimą subsidiariai įtraukti NVO

2

Vilniaus m. savivaldybė tęsė ES finansuojamą kompleksinės pagalbos šeimai paslaugą (kartu ir psichologinio konsultavimo paslaugą), pasitelkiant NVO kaip partnerius.

3

Džiaugiamės sustiprėjusiu bendradarbiavimu su šeimos paramos centrais, kurių specialistai įtraukiami sprendžiant įvairius su šeimomis susijusius klausimus. Toks bendradarbiavimas leidžia atrasti geriausius, visiems priimtinius sprendimus.

4

2020 metais išbandyta ir sėkmingai veikė mobili specialistų komanda, teikianti psichosocialines paslaugas šeimoms gyvenamojoje vietoje.

Ypač didelius iššūkius patiriančioms šeimoms ši paslauga buvo labai naudinga

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

Pastebime, jog labai išsiplėtė Atvejo vadybos paslaugas gaunančių šeimų spektras ir socialinės grupės. Šiuo metu klientai kai kurių paslaugų turi laukti net iki pusės metų (pvz. tėvų grupės, individuali porų terapija ir t.t.), todėl **siūlome plėsti** individualizuotų paslaugų spektrą bei didinti jau egzistuojančių paslaugų apimtį.

Ypatingai jaučiamas padidėjęs kompleksinių paslaugų skyrybas išgyvenančioms šeimoms poreikis.

Šis projektas baigsis 2022 m. Matome, kad projekto paslaugos yra labai reikalingos šeimoms, esančioms krizėje, ir pirminei prevencijai (užkertant kelią gilesnei krizei). Tikimės, kad jau 2021 metais bus pradėta svarstyti šių paslaugų finansavimo užtikrinimo galimybės ir ilgainiui, šios paslaugos finansavimas bus plečiamas ne tik iš ES struktūrinių fondų lėšų, bet ir iš Vilniaus m. savivaldybės biudžeto.

Tikimės, kad bendradarbiavimas bus tęsiamas 2021 m.

Tikimės, kad šios paslaugos bus teikiamos ir 2021 m.

1

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

Vilniaus m. savivaldybė prisiėmė atsakomybę dalyvauti proto negalios asmenų deinstitutionalizacijos procese ir įkurti naujus bent 7 Grupinio/ Savarankiško Gyvenimo namus bei dvi Apsaugotas būsto erdves suaugusiems asmenims su proto negalia.

2

Džiugu, kad ir Vilniuje pradėjo veikti pažangios darbo su suaugusiais asmenimis, turinčiais proto negalią, formos, t.y. socialinės dirbtuvės (paslaugos teikėjai VšĮ Sopa, VšĮ Rastis, VšĮ Pal. J. Matulaičio socialinis centras, VšĮ Betzatos bendruomenė)

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

Neradus sutarimo tarp NVO ir savivaldybės, buvo atsakyta leisti dviems patyrusioms NVO (VšĮ Betzatos bendruomenė ir VšĮ Lobių dirbtuvės) kurti naujus Grupinio gyvenimo namus asmenims su proto negalia.

Rekomenduojame:

- išdiskutuoti ir suformuluoti kriterijus, kuriais remiantis, savivaldybė suteiktų pilną atsakomybę NVO kurti GGN (t.y. NVO suteiktų atsakomybę už infrastruktūros kūrimą, nuosavybę, paslaugos teikimą ir kt.)
- Skirti didelį dėmesį užtikrinant JT Neįgaliųjų Teisių konvencijoje įtvirtintą nuostatą, kuria asmuo su negalia turi turėti galimybę pasirinkti savo lūkesčius atitinkančią ir savarankiškumą skatinančią gyvenimo vietą (sudarant sąlygas rinktis ir iš NVO teikiamų paslaugų Vilniuje)
- Sukurti būdus užkardyti išoriškai naujų Grupinių gyvenimo namų, tačiau su ideologiškai pasenusia asmenų su negalia "prižiūrėjimo", o ne dalyvavimo bendruomenėje paradigma, steigimą. Skirtingos NVO, veikdamos konkrečioje bendruomenėje, yra lankstesnės atliepti naujosios paradigmos principus nei vienas namų "valdytojas", šiuo atveju - savivaldybė.
- Stebėti, kad kuriami grupinio gyvenimo namai užtikrintų individualizuotą atvejo vadybą ir "išorines"/bendruomenines paslaugas. Vengti naujų, tačiau uždarytą savo veikla institucijų kūrimo (su paslaugomis „viduje“).

Analizuodami 2020 m. soc. paslaugų plano finansus, matome, kad apie 80 proc. visų lėšų nukeliauja stacionarioms socialinės globos paslaugoms⁷.

Rekomenduotume savivaldybei didinti pigesnių ir efektyvesnių paslaugų, t.y. socialinių paslaugų šeimoms, globojančioms asmenis su proto negalia, bendruomenėje apimtį, siekiant, kad mažiau asmenų reikėtų teikti ženkliai brangesnes stacionarias ilgalaikės globos paslaugas.

⁷ 2020 m. Vilniaus m. socialinių paslaugų plano informacija

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

1

Džiugu, kad 2020 metams buvo planuotas beveik 3,7 mln EUR didesnis, t.y. 29 mln. 571,8 tūkst. EUR biudžetas socialinėms paslaugoms⁸.

2

Covid-19 pandemijos akivaizdoje Vilniuje gimė ne viena iniciatyva, skirta telkti savanorių pagalbą krizės padariniams valdyti.

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

Pastebime, kad socialinių paslaugų pirkimui ir NVO finansavimui buvo numatyta tik 7,79 proc. biudžeto (2 mln. 304 tūkst. EUR). Matydami, jog net 92 proc. biudžeto skiriama tiesioginiam biudžetinių įstaigų finansavimo būdai (be konkursų) ir turėdami konkrečių paslaugų analizės duomenis (pvz. savivaldybės įkurto ir NVO įkurto vaikų dienos centro palyginimas), atkreipiame dėmesį, kad savivaldybė permoka už socialines paslaugas (VDC atveju permoka yra bent dviguba).

Vilnius darbu su savanorystės sritimi yra įsteigęs VšĮ „Vilniaus neformaliojo ugdymo ir savanorystės centras“, 2020 m. gavusį bent 42 700⁹ Eur iš Vilniaus miesto savivaldybės.

Įstaigos 2019 m. veiklos ataskaita ir nurodomi rezultatai kelia daug klausimų apie veiklos kokybę ir savanorystės bei darbo su jaunimu sampratą:

- nurodoma, jog dirbtas mobilus darbas su 500 jaunuolių, darbas vykdytas per savanorystės pristatymo renginius. Pastebime, kad šio centro individuali laikysena esmiškai nesutampa su Jaunimo reikalų departamento pateikiama mobilaus darbo su jaunimu sąvoka, kuria vadovaujasi jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos: „Mobilusis darbas su jaunimu – darbas su jaunimu nuvykus į gyvenamąją teritoriją, kurioje nėra darbo su jaunimu infrastruktūros, atsižvelgiant į šioje teritorijoje gyvenančių jaunų žmonių individualius poreikius¹⁰“.
- nurodoma, jog „Įvyko 2000 savanorių motyvavimas ir konsultavimas“. Šis skaičius grindžiamas sukurtų filmukų, parodos, tyrimo, dar kitų rodiklių skaičiumi, žinučių socialiniuose tinkluose skaičiumi. Šios išvardintos priemonės įprastai yra laikomos informavimu (nes vyksta informacijos perdavimas), o motyvavimas ir konsultavimas apibrėžiami per darbą su konkrečiu asmeniu ar grupe (vyksta kryptingai, dialoge), atliepiant individualius poreikius.

⁸ 2020 m. Vilniaus soc. paslaugų plano projekto duomenys

⁹ Prieiga internete <https://vilnius.lt/wp-content/uploads/2020/06/VšĮ-Vilniaus-neformaliojo-ugdymo-ir-savanorystės-centras-2019-veiklos-ataskaita.pdf>

¹⁰ Prieiga internete <https://jrd.lt/informacija-dirbantiems-su-jaunimu/darbas-su-jaunimu/mobilus-darbas-su-jaunimu>

2

SVEIKINTINI POKYČIAI IR SPRENDIMAI:

T Ę S I N Y S
 Covid-19 pandemijos akivaizdoje Vilniuje gimė ne viena iniciatyva, skirta telkti savanorių pagalbą krizės padariniams valdyti.

3

Džiugu, kad savivaldybė tęsė prausimosi paslaugų skurdžiausiems Vilniaus gyventojams projektų finansavimą.

PASTEBĖJIMAI/ REKOMENDACIJOS:

- “Nemotyvuotų ir motyvuotų jaunuolių įtraukimas į centro veiklą” išreiškiamas per renginių mokyklose skaičių ir patiktukų skaičių Facebook paskyroje – viso nurodoma 920 jaunuolių. Atkreipiame dėmesį, kad įsitraukimas į savanorystę negali būti matuojamas patiktukais ar viešinimo renginiais, jis gali būti grindžiamas tik konkrečia jaunuolio savanoriška veikla savanorius priimančioje organizacijoje, kaip tai apibrėžia savanoriškos veiklos įstatymas¹¹.
- „Projektų rašymas suvienija ir motyvuoja komandą“ - taip grindžiamas tikslas parengti projektą. Vis dėlto projektai yra skirti pasiekti konkrečius tikslus, diegti inovacijas, o komandos sutelktumas veikiau yra pozityvus šalutinis poveikis, jokių būdu negalintis tapti pagrindiniu tikslu, nes kvestionuotų veiklos kokybę ir dotacijos panaudojimo skaidrumą.

Matydami, kiek realaus savanorių telkimo, palydėjimo ir motyvavimo veiklų pandemijos metu atliko Lietuvos Raudonasis Kryžius, Maltos Ordino Pagalbos tarnyba, Vilniaus arkivyskupijos Caritas, VšĮ Socialinis veiksmas ir kitos Vilniuje veikiančios organizacijos, taip pat žvelgdami į eilę metų darbą imituojantį ir pastovaus vadovo neturintį VšĮ „Vilniaus neformaliojo ugdymo ir savanorystės centras“, - siūlome savivaldybei uždaryti šią įstaigą ir lėšas nukreipti į NVO, kurios koordinuoja savanorius.

Tikimės, kad prausimosi paslauga bus perkama ir toliau. Taip pat manome, kad reikalinga papildoma paslaugos poreikio analizė, kuri neapsiribotų tik išdalinamų talonų skaičiaus apžvalga.

¹¹ Prieiga internete <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.402802>

APIBENDRINTOS REKOMENDACIJOS:

1. Plečiant ar steigiant naujas socialines paslaugas kviestume savivaldybę skelbti paslaugos pirkimo konkursus, o ne didinti finansavimą savo pavaldume dirbančioms įstaigoms (2020 metais bent trijose naujose paslaugose NVO buvo išstumtos iš galimų teikėjų).
2. Kviečiame Vilniaus miesto savivaldybę investuoti į tyrimus pagal mikrorajonus, leisiančius identifikuoti tose vietose esančius nestacionarių socialinių paslaugų poreikius¹.
3. Siūlome savivaldybei išskaidrinti, kiek ir kokia socialinė paslauga kainuoja vienam asmeniui konkrečioje savivaldos įstaigoje (įskaičiuojant ir administracijų išlaikymo kaštus). Dabar ši informacija sunkiai atsekama. Manome, kad tai padėtų savivaldybei įsivertinti, ar nebūtų efektyviau pirkti analogiškos kokybės socialines paslaugas iš NVO ar kitų teikėjų rinkoje.
4. Siūlome savivaldybei skaidrinti kriterijus, kuriais remiantis priimami sprendimai dėl veiklų plėtros, finansavimo ar paslaugų teikėjo tinkamumo. Į kriterijų parengimo procesus kviečiame įtraukti NVO.

¹² Vilniaus Universiteto mokslininkų pastebėjimas, atliekant tyrimą „Socialinių paslaugų poreikis socialiai pažeidžiamiems, niekur nedirbantiems ir nesimokantiems, ar turintiems riziką tokiais tapti jaunuoliams“, 2020